

ОСНОВЕ ПРОГРАМСКЕ ПЛАТФОРМЕ

ЗА ПЕРИОД 2006. - 2010. ГОДИНА

САВЕЗ НЕЗАВИСНИХ СОЦИЈАЛДЕМОКРАТА овим представља основе свог програма за период од 2006. до 2010. године. У ствари, ово је почетак програма на још дуже стазе, јер је СНСД реална дугорочна снага и на дуже стазе најјачи политички фактор у Босни и Херцеговини. Једина политичка партија која од свог оснивања 1996. године стално расте и јача, успркос свим потешкоћама.

Наш први циљ на изборима 01. октобра је јасан и јаван: бити најјача политичка партија у Босни и Херцеговини и побједа СНСД-а на свим нивоима у Републици Српској. И то не било каква побједа, већ увјерљива и натполовична! То значи 50% ПЛУС ЈЕДАН ГЛАС. Да бисмо могли остварити наше програмске циљеве и водити ову земљу без трулих компромиса или неприродних коалиција потребна нам је таква побједа. Тиме СНСД не затвара врата сарадњи са другим партијама, али мора се знати чији се програм остварује, ко носи и посао и одговорност.

Наша самоувјереност произилази из повећаног повјерења и захтјева грађана према СНСД и успјеха Владе Милорада Додика у протекла четири мјесеца. Ово је једина влада до сада у Босни и Херцеговини, која, како врење протиче, само повећава своју популарност и стиче повјерење народа у своју озбиљност и квалитет. Њен рад је почетак дугог и напорног пута за СНСД, а пута опоравка и развоја за Републику Српску и Босну и Херцеговину.

СНСД у Федерацији Босне и Херцеговине иде на најбољи резултат до сада било које политичке партије из Републике Српске, што би нам омогућило значајан утицај и на политичке и економске токове у другом ентитету. На нивоу државних органа Босне и Херцеговине СНСД ће бирати политичке партнере. Нема унапријед природних или предодређених коалиција, нити незаобилазних партнера, али исто тако, сви у Босни и Херцеговини морају рачунати да нема никакве стабилне власти или политике у Босни у наредним годинама која неће морати уобзирити ставове СНСД.

Основни циљеви СНСД у наредном четворогодишњем периоду су извлачење земље из дубоке економске и политичке кризе, економски развој, мир и стабилност, јачање повјерења грађана у своју земљу, приближавање европским интеграцијама.

СНСД жели да домаћи органи власти одлучују у име грађана ове земље и зато прихватамо најављену трансформацију улоге Високог представника наредне године. Једанаест година након Дејтона, домаће институције имају то право и ту обавезу. СНСД је спреман на такву улогу и спреман да планира и води будући политички и економски живот. То значи и приличну промјену приоритета. Међународна заједница је протеклих година фокус домаћих органа власти ставила на пацификацију, реформе војске, полиције, обавјештајне и граничне службе, док је интерес грађана ове земље битно другачији. То је економија, развој, запошљавање и виши животни стандард. То су и приоритети СНСД.

БУДУЋНОСТ ЈЕ ШАНСА У ЕКОНОМИЈИ

Од економије зависи колико ће свака политика бити успјешна, а успјешност политике се мјери степеном бољег живота сваког становника. Потребне су високе стопе привредног раста као би могли имати покриће за рјешавање нагомиланих социјалних проблема. Не може се градити стабилно друштво на огромним социјалним разликама. То је неправда која води урушавању и

нестанку сваког система и сваког народа који не може пружити шансу за останак младих људи.

Рационалним правним и економским оквиром могу се привући улагачи капитала, како би се покренуо нови инвестициони циклус **МИЛИЈАРДУ КМ ЗА РАВНОМЈЕРАН РАЗВОЈ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**. Средства ће се обезбиједити из властитих извора, кроз страна улагања, концесије, јавно-приватно партнерство, емисије обвезница локалних заједница, из фондова Европске уније.

Влада Републике Српске је покренула законодавну активност за повољно пословно окружење. Тако је припремљен закон којим ће се укинути порез на износ плате од 2400 КМ, да би стимулисала послодавце на запошљавање и пријављивање радника. Покренута "Гиљотина прописа" која ће укинути око 40% прописа који су сметња за отварање малих и средњих предузећа, али су и непотребан намет за грађане када требају остварити своја права. Заstraшујуће дјелује податак да је у надлежности министарстава издавање преко 300 сагласности, дозвола, потврда, а у надлежности инспекција преко 1.700 разних прегледа, одобрења, казни. А гдје су још бирократске заврзламе на нивоу општина и градова. Та џунгла од преко 5.000 формалности БИЂЕ ЗАМИЈЕЊЕНА минимумом државних интервенција, а државне органе НАТЈЕРАЂЕ да међусобно размјењују податке, а не да траже брдо потврда, извода, сагласности, за оно што већ постоји у различитим евиденцијама државних органа. Зато ће Гиљотина прописа "одрезати" све такве прописе и то неће зависити од воље бирократије. То је процес који ће се завршити у наредној години, да би и привредници и грађани могли продисати.

У дужем периоду неопходан је скоковит привредни раст и стабилни буџети на свим нивоима, што ће омогућити социјалну сигурност. Транзиција је болан процес, али власт мора заштитити најугроженије категорије.

Наша привреда може имати бржи развој ако се отвори за страна улагања, што је може учинити кокурентном и прилагодљивом за сталне промјене у свјетској економији. Привредни раст се мора ослањати на нове инвестиције и производња за извоз. Само такав економски развој може довести до више радних мјеста, већих плата, сигурнијих социјалних давања, што води богатијем и напреднијем друштву.

Закон о ревизији приватизације доведиће до поништавања незаконитих куповина предузећа, до раскида уговора са онима који нису испунили преузете обавезе, који су распродали имовину предузећа, а раднике отпустили. Влада Републике Српске је основала Комисију за ревизију која већ ради и која ће поднијети извјештаје Народној скупштини и цјелокупној јавности. Видјеће се ко је био шпекулант, али ће се видјети ко им је у томе помагао.

ЕКОНОМСКИ НАПРЕДАК – ПРИОРИТЕТНИ ПРАВЦИ

Макроекономске пројекције за наредне четири године предвиђају раст бруто друштвеног производа од најмање 5 % на годишњем нивоу, пад незапослености, благи пораст друштвених прихода, ниску стопу инфлације и смањење стопе сиромаштва. СНСД сматра да приоритет мора бити скоковит економски раст, уз реформе социјалног сектора, позитивне ефекте приватизације и ревизије досадашњих приватизација, те убрзан развој у секторима који представљају компаративне предности.

У сфери финансија усвојени су, припремају се и планирају читави сетови нових прописа и начина рада, од промјена у порезима на профит и доходак, преко систематизације тржишта хартија од вриједности, регулисања штедно кредитних организација, осигуравајућих друштава, до креирања фискалне политике. Ефекти увођења пореза на додатну вриједност на пораст друштвених прихода, сузбијање сиве економије и пораст извоза су позитивни, али видљив је удар на животни стандард, пораст цијена и инфлације, уз изражен проблем начина расподјеле прихода са јединственог рачуна индиректних пореза. СНСД тражи установљивање фер, транспарентног и дугорочнијег критерија расподјеле на бази споразума ентитета и финансијске експертизе, у којем неће бити

привилегованих, нити бесконачних политичких расправа сваког мјесеца. СНСД неће прихватити систем који би Републици Српској систематски смањивао приходе у долазећим годинама, на бази пристрасно одабраних критерија, уз очите недоречености и нефункционалности такозваних аутоматских рјешења, те уз нејасно књижење потрошње многобројних државних органа који су углавном у Сарајеву, на простору Федерације Босне и Херцеговине.

Процес приватизације државног капитала треба бити завршен у долазећем четворогодишњем периоду. Највећи финансијски ефекат Република Српска очекује од приватизације Телекома Српске и предузећа из области нафтне индустрије. Добијена средства омогућила би коначно развојне и подстицајне мјере и политике од стране републичких власти у разним областима, од реформи социјалног сектора, инфраструктурних радова, до подстицаја и кредита. За Рафинерију нафте у Броду, као један од стратешких капацитета, једино дугорочно рјешење јесте ефикасна приватизација у кратком року, при чему би нови власник била реномирана инострана компанија с искреним интересом за констатном производњом. Рад овог капацитета значио би значајан укупан раст у Републици Српској, позитивне ефекте у низу параметара, а за читаву Посавину био би замајац опоравка. СНСД не жели приватизацију сектора шумарства, водопривреде и електроенергетског сектора, али у овим областима је и те како заинтересован за заједничка улагања, доградњу капацитета и концесије. Ефекте у приватизацији и развоју, ефикасном управљању и подстицајима даће нове институције које је СНСД већ законски уобличио и сада их формира, прије свега Инвестиционо развојна банка са својим фондовима. У овом периоду ријешити се и статус бивших великих и средњих државних привредних система, од којих су многи данас ни на небу ни на земљи, реструктурирањем, приватизацијом, а код неперспективних или упропаштених, и стечајем и ликвидацијом.

Енергетски сектор један је од темељних приоритета. Очекиван је пораст потражње за електричном енергијом у земљи и ван ње, као и смањење понуде на регионалном тржишту у средњорочном периоду, што Босни и Херцеговини и Републици Српској даје огромне шансе. Потенцијали за производњу, запошљавање, извоз и развој уопште које носе Бук Бијела, Горњи Хоризонти, друге фазе Угљевика и Гацка, термоелектрана у Станарима, те мање хидроелектране и неискориштен потенцијал вјетра, велика су предност и морају се почети користити у различитим видовима укључујући концесије или заједничка улагања. Изградња гасовода мора започети у наредном четворогодишњем периоду, уз разматрање оба тежишна правца сјевер – југ (дуж аутопута) и од Зворника, ка сјеверним и западним крајевима. Овим би се и привреди и домаћинствима омогућио додатни извор енергије, а сами радови били би крупна инвестиција и побољшали низ економских параметара. Поготово за рејон од Добоја до Саве, али и за читаву Босну и Херцеговину, од стратешког је значаја константан рад капацитета рафинерија у Броду и Модричи, те инфраструктуре Петрола.

Снажан подстицај развоју представљаће развој саобраћаја. Завршетак ауто пута Бањалука – Градишка, пројектовање и прве радње на ауто путу Бањалука – Добој, припреме на Коридору 5ц, рјешење правца Требиње – Гацко - Сарајево, Пројекат рехабилитације путева Републике Српске, вриједан 40 милиона еура, олакшаће кретање људи и роба, а инвеститорима бити одлична препорука. Томе треба додати подстицај ријечног саобраћаја након приватизације Луке у Шамцу. У жељезничком саобраћају планирамо обнову инфраструктуре, испуњавање еуро услова жељезничког саобраћаја, јачање сопствених радионичких и превозних капацитета и Добоја као жељезничког чворишта и сједишта корпорације и регулаторне агенције. Овог љета почиње обнова аеродромске писте у Бањалуци, уз завршне разговоре о успостави редовног авио саобраћаја са регионалним центрима и авио чвориштима у Европи.

Садашња Влада Републике Српске припремила је Стратегију развоја пољопривреде до 2015. године. Стратешки циљеви у овој области су: повећање обима и реструктурирање агроиндустријске производње, оптимално кориштење ресурса, јачање производности и економске заштите произвођача за тржиште, развој села, повећање извоза и квалитета, подстицаји и субвенционирања на нивоу 6 % , а касније и 8 % из Буџета Републике Српске.

Станоградња је одувјек за собом вукла и друге гране. Држава има интерес да путем фондова

подстиче стамбену градњу у земљи у којој је стамбени фонд ратом веома девастиран. Наставак програма стамбеног збрињавања бораца и избјеглих лица, нови програми и одобрена и планирана средства за рјешавање стамбених проблема младих парова и младих кадрова под повољним условима, завршетак радова и станова од Добриње, преко Вишеграда до херцеговачких општина и других крајева Републике, завршетак приватизације државних станова и гаража, уз омогућење откупа непотраживаних станова категоријама попут ратних војних инвалида или бораца, те законско прописивање располагања становима на којима не постоји станарско право, уз приоритете за лица којима су станови уништени, социјалне или пензионерске категорије, само су неке од одредница политике СНСД у овој области. Укупан просторни развој Републике биће прецизиран усвајањем Просторног плана

Уклањање административних баријера страним и домаћим улагањима и отварању предузећа остаје трајно одређено СНСД. У општинама у којима је СНСД на власти, од Лакташа и Српца, преко Бањалуке, Мркоњић Града и Модриче, до Милића и Требиња, а које су у правилу динамичнији и ефикаснији дио Републике, СНСД настоји кроз локалне власти дати подстицаје отварању приватне иницијативе, олакшати приступ грађанима и приближити администрацију. Донесени нови прописи у областима трговине, угоститељства, занатско-предузетничке дјелатности већ дају одређене олакшице у борби с административном шумом, скраћењу рокова и смањењу издатака за почињање одређених послова.

Држава и економија постоје ради доброг живота својих становника, и зато не могу опстајати социјална неправда, криминал, корупција, насиље. Уз приватну иницијативу, породичне бизниси, мотивацијом и конкуренцијом, може се изградити друштво солидарности и социјалне правде.

Неће држава управљати предузећима, већ ће створити повољно окружење за приватни бизнис. У земљама европске уније окосницу привреде чине мала и средња предузећа којих има преко 25 милиона и у којима је запослено 80% од укупног броја запослених.

СНСД ће развојем економије водити и борбу против сиромаштва. То значи раст плата и пензија упоредо са економским растом, уз заштиту најугроженијих категорија.

СОЦИЈАЛНИ СЕКТОР

У социјалном сектору који обухвата школство, здравство, пензионо и инвалидско осигурање, социјалну заштиту, у протеклој деценији направљено је недовољно. Озбиљан приоритет нове СНСД-ове власти након 01. октобра је суштинска реформа система пензионог осигурања. Актуелна Влада Републике Српске издвојила је 22 милиона марака више него прошле године за пензије, уз још милионе додатних давања за здравствено осигурање и субвенције, али новца и даље недостаје, Фонд пензионог осигурања је пренапрегнут, број пензионера се константно повећава, брже од темпа повећања прилива средстава, док ниво пензија никог не задовољава. За садашње пензионере треба обезбиједити, редовност исплата и планирати годишњи раст усклађен с растом инфлације или трошкова живота, те потпуну идентификацију дуговања према пензионерима и планско измирење дугова, уклањање дискриминације међу пензионерима кроз постојеће катастрофално законодавство и промјенљиве годишње коефицијенте валоризације. У року од највише двије године биће припремљен нов модел пензионог система са више стубова, који ће обезбиједити дугорочну стабилност и од кога ће највише користи имати средње и млађе генерације. Хитно је потребно увести законску регулативу у област добровољног осигурања јер процјене говоре о више од 1 милијарде марака годишње које се одлију из наше земље и које од грађана Босне и Херцеговине прикупе стране штедно кредитне организације, а што би се требало усмјерити за останак и инвестирање кроз фондове и задруге у овој земљи. Сувише смо сиромашни да бисмо себи дозволили луксуз да финансирамо својим новцем развој и јачање страних банака и развијених држава. У наредном трогодишњем периоду капитални пројекат у здравству је изградња, реконструкција и опремање Клиничког центра у Бањалуци. Ова референтна установа обезбиједиће далеко боље услове за лијечење пацијената и услове за рад и усавршавање медицинским радницима и

студентима. Набавка нове опреме, развој нових области, међу њима радиологије и инвазивне кардиологије, специјализација домаћег кадра, омогућиће и значајне уштеде средстава здравственог осигурања која су се одлијевала ван наше земље. Слједи нам реконструкција мреже болничких установа. У њој посебно мјесто већ сада има Клинички центар у Фочи, али и здравствене установе у Приједору, Добоју, Бијељини, Касиндолу, Зворнику, Требињу и неким другим мјестима чијем се опремању и реорганизацији већ приступило, у плановима и пракси. Национални програм промоције и превенције здравља, потпун обухват свих грађана Републике Српске, и осигураних и неосигураних, основним пакетом здравствених услуга, бесплатан порођај, ослобађање од партиципације свих лица старијих од 65 година, породица погинулих, само су неке од битних одредница у здравственом осигурању и заштити које СНСД већ проводи. Припрема се програм превентивног здравства са регионалним центрима, који има за циљ смањивање оболијевања од болести које су последица лоших навика и свакодневног стреса.

Ове 2006. године дошло је до повећања плата радника у основним и средњим школама. Нов приступ проблемима у школству је видљив, одлучност у обрачуна са корупцијом и рјешавањем афера у школама, непосредност и разумијевање просвјетних радника и ученика посве су нови и чине јасну и препознатљиву политику СНСД у просвјети. Ова Влада припремила је и снажно подржава реформски Закон о високом образовању Републике Српске, омогућене су промјене на Универзитету након 15 дугих година и СНСД тражи повјерење да у наредне четири године посве реформише универзитет, да наше дипломе буду прихваћене и признате у Европи, а наш систем компатибилан са болоњским стандардима. Наше школе и факултети вапе за материјалним улагањима. Главна препознатљивост претходних власти у просвјети биле су шарене школске фасаде. Пукотине у образовању су много веће, а реконструкцију и изградњу требају школе од Превије код Рибника до Оџака код Билеће. Нове или обновљене спортске дворане нужне су од Мркоњића до Фоче. Издвајањем од 15 милиона марака годишње школска инфраструктура може се значајно обновити у наредним годинама.

Посебну могућност у реконструкцији и изградњи објеката просвјете, науке, културе, здравства представљаће ново приватно-јавно партнерство које пружа могућност нових инвестиција уз општи интерес. Научне установе у наредном периоду морају се повезати с европским фондовима и научним пројектима из Седмог оквирног програма Европске Уније. Одлуком ове Владе одобрена су средства и ради се на реализацији академске информационе мреже, која ће омогућити брзу везу не само академских установа у Републици Српској, већ у будућности и медицинских и административних установа.

УНУТРАШЊЕ УРЕЂЕЊЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ – УСТАВНЕ ПРОМЈЕНЕ

Вјечита тема унутрашњих односа у Босни и Херцеговини је унутрашње уставно уређење. СНСД и даље сматра да је преговарани пакет амандмана на Устав Босне Херцеговине био солидна надоградња друштвеног уређења Босне и Херцеговине. Никакве радикалне промјене и никаква наметања нису могућа. Могућ је само споразум, консензус и компромис. Најопаснији за будућност Босне и Херцеговине и мир и толеранцију су они који олаку обећавају наметање једностраних, радикалних рјешења, нестанак ентитета, у правилу против Републике Српске и српског народа. Такви политичари и партије угрожавају опстанак Босне и Херцеговине уопште, глас за њих је глас за распад Дејтона и угрожавање мира. Побједа такве политике неминовно би значила да Република Српска, ишчитавајући Повељу Уједињених нација, а на основи СНСД-ове Декларације о Уставном уређењу из 2005. године, мора да тражи легалне путеве заштите свог интереса, укључујући уставно право на самоопредјељење. У Босни и Херцеговини се може наћи споразум и стабилност. Јачање снага у Федерацији које то, у суштини не желе, има легалан, смирен и снажно подржан одговор из Републике Српске. СНСД заступа и проводиће политику споразума са свим значајним политичким факторима из Републике Српске о теми Уставног уређења у Босни и Херцеговини.

У будућности СНСД види Босну и Херцеговину као сложену федералну државну заједницу, у којој ником није тијесно и у којој нико ником не намеће рјешења. У тој и таквој Босни и Херцеговини Република Српска је једна федерална јединица, са снажним надлежностима, препознатљива и

добро организована. Циљ је да Република Српска економски јача и да буде бољи дио БиХ. У наредном времену неопходно је унутрашње преуређење Федерације Босне и Херцеговине, јер је постојећи систем у Федерацији скуп, нерационалан, неефикасан и дугорочно неодржив. Ова прекомпозиција може се, опет извести, само споразумом политичких субјеката и конститутивних народа. БиХ не може опстати на тези да је политички, економски, финансијски, културни центар државе само Сарајево. Политика СНСД-а је алокација државних институција широм Босне као и политика равномјерног регионалног развоја. То је не само порука из Републике Српске, већ и из Бихаћа, Тузле и Мостара.

Сигурно је да се у БиХ не може наметати једностран модел унутрашњег уређења. Крајње је вријеме и да бошњачки политичари схвате потребу споразумијевања и одустану од ексклузивитета својих рјешења и модела, те константног изазивања унутрашњих криза путем лобирања утицајних међународних кругова за своје искључиве идеје.

СНСД је већ покренуо питање промјена Устава Републике Српске. За то нам треба довољан политички капацитет у што већем броју посланика, да би ушли у припрему промјена или посве новог Устава демократске, парламентарне Републике Српске. У битним измјенама треба коначно дефинисати да је пренос надлежности с ентитета на заједничке органе питање једнако уставним амандманима и да се може чинити само двотрећинском већином у Парламенту, а не закључцима или одлукама. У циљу снажења позиције Републике Српске, потребно је дефинисати Бањалуку као главни град Републике, што СНСД покушава већ годинама. Тиме би се из Устава РС коначно брисала глупост коју је СДС наметнуо да је Сарајево главни град Републике Српске. Такав град не постоји у Републици Српској, већ у само у Федерацији БиХ.

Вијеће народа у Републици Српској повремено је кочница законодавства и предмет манипулације у рукама неодговорних политичара. Његова улога мора бити редефинисана, процедуре јасне, а витални национални интерес дефинисан прецизније, без дискриминације било кога, али и без могућности да се систем блокира без разлога и са лошом намјером.

У Уставном уређењу, у Републици Српској, СНСД је већ покренуо реформу која ће ојачати локалне заједнице. Општине и градови у читавој земљи су најближи грађанима и непосредно рјешавају њихове проблеме, за то морају имати: довољно изворних и додијелених средстава, имовину, надлежности и одговорну јавну локалну управу. Озбиљан сегмент опште реформе у наредне четири године биће реформа локалне управе, територијална реорганизација и јачање локалних органа власти. То ће грађанима олакшати рјешавања низа основних, административних и комуналних, али и неких економских и социјалних проблема.

На простору Федерације Босне и Херцеговине нарочит интерес СНСД окренут је проблемима повратника и престанку њихове неуставне дискриминације од највиших до најнижих органа власти, промјенама законодавства у том смјеру, а у пракси, повећаним улагањима у обнову и развој крајева с израженим повратком, од Дрвара и Босанског Петровца, преко Возуће, до Мостара и Чапљине, гдје СНСД све снажније и озбиљније дјелује.

БОРБА ПРОТИВ КРИМИНАЛА – ПОВЈЕРЕЊЕ У ДРЖАВУ

СНСД је на самом почетку мандата садашње Владе Републике Српске креирао и у Народној скупштини предложио законе о борби против организованог криминала и ревизији приватизације. Снажно вјерујемо у успјех институција и процедура прописаних овим законима. Ревизију сумњивих приватизација и катастрофалних ефеката у многим приватизованим предузећима грађани јасно и недвосмислено траже. Улога и одговорност формиране Комисије за ревизију приватизације, а потом и надлежних судова или органа гоњења у овим случајевима је велика. Трогодишњи напори СНСД-а да се усвоји закон су успјели, сада нам треба успјех институција у provedби закона. Очекујемо успјех и од специјалних тужилаштава у борби против организованог криминала. Застој узрокован одлуком Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине у вези избора тужилаца биће ријешен, а функционалност институција успостављена до краја године. За овај

посао треба и законске основе, али још више храбрости, појединаца и институција, а са њом и јасне подршке јавности.

СНСД није задовољан ефикасношћу судског система, иако реформисаног протеклих година. Правосудни систем је нерационалан и неефикасан. И даље процеси трају дуго, а повјерење грађана је ниско. Наша реалност наредних година биће и суђења за ратне злочине пред домаћим судовима. То је једини начин за утврђивање индивидуалне кривице, који мора бити објективан, непристрасан и обухватан према свима подједнако, без гледања кроз прсте било којој политичкој, националној или другој групацији. Да би се избјегле политизације и сумње у објективност, СНСД тражи врло висок степен одговорности и професионализма у Суду и Тужилаштву Босне и Херцеговине, оспособљавање свих локалних окружних судова за ова суђења и суђење по мјесној и стварној надлежности или пред Судом Босне и Херцеговине.

Неопходна је реформа полицијских снага. Република Српска је још прије двије године имала интерес да почне са реформом својих полицијских снага. Застој је узрокован чекањем расплета реформе на нивоу Босне и Херцеговине, а након изузетно лоших почетних корака и захтјева бившег Високог представника који нас је, уз тврдоглавост Федералне стране, и довео у садашње стање блокаде и очекивања. СНСД понавља да стоји у цијелости иза закључака и препорука Народне скупштине и Владе Републике Српске. То значи да три захтјевана европска принципа представљају довољно широк оквир за договор у Босни и Херцеговини. СНСД ће задржати активну улогу у овом процесу, предлажући и иницирајући, тражећи и инострана добронамјерна искуства, експертизе и медијације. Али, постоји доња граница испод које ни СНСД, а ни било која друга партија у Републици Српској не може да иде, а која сасвим директно полази од интереса и територије Републике Српске у овој реформи. Ни сада, ни након избора, ни догодине једностран рад Федералних представника, без договора и концензуса са Републиком Српском за нас није прихватљив и није обавезујући ни у ком облику. Грађани Републике Српске и Босне и Херцеговине морају имати повјерење у своју полицију, то не може бити наметнута, нити вјештачка творевина, а од ефикасног рада полиције зависи читав систем и функционисање свих других сфера живота. Постепена унутрашња реорганизација осјетљивих и битних сектора, неопходне кадровске промјене, уклањање криминализованих елемената из редова полиције, ефикасне акције у сузбијању промета наркотицима, ауто мафије и других облика организованог криминала у садашњем Министарству унутрашњих послова представљају базу за још већа очекивања у наредним годинама.

ОМЛАДИНСКА ПОЛИТИКА

Политике за младе и према младима по први пут су организовано креиране од Владе и Скупштине и наредних година водиће се на основама усвојене Омладинске политике Републике Српске, која садржи низ мјера, подстицаја, фондова и политика за оне који долазе. Већ су започети пројекти стамбених подстицаја за младе и волонтирања високообразованих кадрова као предуслова за запошљавање.

МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ

У међународној политици СНСД ће радити на томе да Босна и Херцеговина у овом периоду постане чланицом Партнерства за мир и НАТО савеза, поуздан партнер у глобалном систему безбједности. СНСД и даље сматра да можемо бити чланови ових асоцијација и са још мањим војним снагама него што је то сада, на путу ка коначној демилитаризацији Босне и Херцеговине, у складу са нашим ранијим документима. Почетком 2007. године желимо потписивање Споразума о стабилизацији и придруживању с Европском Унијом.

Требаће нам два мандата до европских врата.

Толико ће трајати наше прилагођавање и огромне промјене у законодавству, стандардизацији, политичкој и економској пракси. То ће изазвати и предности за нашу економију, отварајући јој простор на европском тржишту, али и изазов прилагођавања и повећане конкуренције. Због

садашње слабости наше привреде, држава ће и у наредном четворогодишњем периоду морати задржати активне политике подстицаја и субвенција како би се домаћа предузећа прилагодила новом систему.

Посебан интерес имамо за регионалну сарадњу. Сарадња са земљама Балкана биће подстакнута од СНСД. Наша политика која је већ започела ове године је јачање осовине социјалдемократских партија из Бугарске, Македоније, Србије, Црне Горе и СНСД. Посебан интерес имамо за редефинисање Споразума о специјалним паралелним везама са новом политичком реалношћу настанка независних држава Србије и Црне Горе. У регионалним односима посебан значај имаће мултилатерални Споразум о слободној трговини у зони Балкана који би требао бити усаглашен ове, а почети да функционише од наредне године.

Међународну заједницу у Босни и Херцеговини желимо видјети као партнера добре воље, који ће нам пренијети искуства Европске Уније, јасне европске стандарде, али не и злонамјерне излобране нереалне захтјеве, који нису европски стандард у другим земљама.

СНСД ће кроз институције власти, владе и парламенте, промовисати и међународно афирмисати Републику Српску, са циљем побољшања њене међународне позиције и, посебно, јачања економских односа и привлачења озбиљних страних партнера и инвеститора.

И ДАЉЕ У ДРУГИМ ОБЛАСТИМА

Постоји још низ сектора који заслужују далеко већу пажњу од времена које им сад можемо овим ријечима посветити, од културе, туризма и шумарства, као наших великих потенцијала, преко индустријских грана, домаће и спољње трговине, сектора малих и средњих предузећа, спорта, невладиног сектора. Али, зато су ту наредне четири године у којима ћемо дјелима говорити у свим овим и многим другим областима, као најјача политичка партија у Босни и Херцеговини.